Epesus

Paulus me Epesus magaa kaa Yesus mikee gaata bagee yuwa paagoo yaebeamaata kapogee

Mee kapogee mee ko Paulus waa digiyoo ee yiba toogeeki too ebeata kapogee. Wa me mee kapogee yiba yaebeamaata menaa kuwa ko kisee: Ogatamee Waa idukaa esee petamanii kaama 'Anii kisee ukuwaata, kisee ukuwaaniyaabuu taata' see dimii gaata yuwa kuwa uduma mikee Wa me Yesus Kristus doodoo mée yaukuwaaniyaabuu siwooki ii see kuwa daamaa nekeensi naadi menaa yaebeamaata. Mee ko Ogatamee me kuwa Yahudi bagee yuwa too se kiya mée tomaa-tomaa apanaa yuwa miya okoo paaya Yesus mikee gaakee kaa mée kutuu ena too too kiyaabuu taata, see dimii gaata. Bedaa Wa me inii daba mée daagimaa peeyaano mee ko Wa me mée epa dimii mee kaa too, inii me daamaa ukuwaakee agiyoo kuwa kaa se. Wa me inii Yesus mikee gaata bagee yuwa daamaa mée wigintaata kaama gipii see dimii ma, gipii see iyee ma kuwa mée manta. Bedaa inii me umiyaa, tuyaa yiba inii Ogatamee me mée manta agiyoo kuwa maataata doonaa naadi kaama Iblis me mée gaadee segee siyaa agiyoo daba, peedi yakiyaabuu siwoo siyaa. Paulus me kuwa see see menaa mee kapogee yiba yaebeamaata.

Yesus mee epoo to wodoo pakaa-seometa kaama wodoo tahun amaamo waa naa

omemaata kaama tahun 60 mee yiba mokoo Paulus me mee kapogee yaebeamaata.

Mee kapogee yiba mena kutuu yuwa kuwa ko kisee:

1:1-14 Petamanii menaa ma, Ogatamee me Kristus doodoo esee daamaa mée yaukuwaaniyaabuu seta agiyoo kaa yaapaagee seta menaa ma

1:15-23 Yesus Wa me asii-sege siyaa yuwa okoo daamaa ipi kisi naadi sembahyang yaseta menaa

2:1-10 Ogatamee me inii daba mée daagimaa peeyaano kuwa ko Wa me mée epa dimii mee kaa too see kuwa nekeensi naadi menaa

2:11-22 Ogatamee me Yahudi bagee yuwa ma, mée tomaa-tomaa apanaa yuwa ma okoo Kristus doodoo aaemee-emee yasiyaata kaama mée kutuu ena too too kiyaabuu seta menaa

3:1-13 Ogatamee me idukaa kaama awee da kaa kiyaano taa menaa kuwa Paulus me naweganaasi naadi wa kaa yadootaata menaa

3:14-21 Paulus me sembahyang menaa

4:1-16 Inii Yesus yiba mée kutuu ena too too kemaata ena dimii, ena menaa kaa umiwoo, toowoo taai naadi menaa

4:17–5:21 Idukaa iyee mee ekeata kaama gipii see iyee mee too doowoo taai naadi menaa

5:22–6:9 Ekea bogaa ma, ena ee kaa bagee ma okoo tupiino menaa

6:10-20 Ogatamee me inii Iblis me mée gaadee siyaa agiyoo daba, peedi yakiyaabuu siwoosi naadi mée manta agiyoo yuwa kaa ebea-ebea menaa

6:21-24 Wodopasi menaa

1 Nii ko Paulus, Ogatamee me gaata-gaata dimii
kaa Kristus Yesus me menaa nadoonaasi naadi
pooi see naseta mée. Mee kapogee mee anii ikii
Epesus magaa kaa Ogatamee me ikii daamaa wa
too kiwigintaata bagee yuwa paagoo, ikii Kristus
mee se ekeata mikee gaawoo see bagee yuwa
paagoo kiebeataaka.
2 Iniitaagi Ogatamee ma, Tuhan Yesus Kristus
ma Ekea me aii kiepa dimii ma, koogo adumeta
dimii ma kuwa ikii ma epo enaataa kiitoowoosi
naadi kiasega.

Ogatamee me Kristus doodoo esee daamaa mée yaukuwaaniyaabuu seta agiyoo kaa yaa-paagee seta menaa

3 Ogatamee mee, inii epoo Mée Tuhan Yesus
Kristus Waataagi mee niiyaapaagee taai. Inii
Kristus ma dimi aagadi-maagadi naadi Wa me
Roh kaa agiyoo-pagiyoo uduma epoo to wodoo
kaama inii kaa daamaa aii mée manta Mée mee.
4 Mikee, esee idukaa uwoo to, magaa to
ogaatagaano taa kaboo inii Kristus ma aatawa-
maatawa mée siyaano see naadi daamaa mée
wigintaata. Inii me pedeo yuwa wiginiwoo segee
naadi kaama Wa emaa dagii da kaa pedeo ena
ma taa see bagee yuwa kisi naadi kisee daamaa
mée wigintaata.
5 Esee idukaa petamanii kaama Wa me inii
mée epa kaa 'Yesus Kristus doodoo okoo Ni me

1:3 Rom 8:29-30, 2Tim 1:9-10

yogaa yuwa kiyaabuu taata' see dimii gaata. Wa me esee ede kaa kisee daamaa mée yakoo seta.

6 Inii Wa me epa see Yogaa mee ma dimi aagadi-maagadi naadi kaama Wa me epaa mee inii kaa daamaa aii mée manta. Wa me mée aii epa dimii mee esee ebo, esee asii-sege kemaata inii Waa yaapaagee siwoo see.

7 Yogamee Wa me tadaa me inii daba mée peeyaata, Waa doodoo inii me pedeo yuwa epa mée yaekeata. Ogatamee me mée epa dimii mee esee maamaa ebo kemaata kaama kisee mée yakoo seta.

8 Wa me epaa kuwa maamaa eebaa inii kaa mée yadegayaata, Wa me se-ipi, we-ipi dimii kuwa kaa aii mée yadootaata.

9 Wa me idukaa kaama 'Anii kisee ukuwaata, kisee ukuwaaniyaabuu taata' see dimii gaata yuwa kuwa Wa me awee da kaa kiyaano taa, eto too Wa me ede kaa inii awee da kaa ipi mée kiyaagi. Kuwa ko Wa me idukaa gaata dimii yuwa kuwa inii paagoo 'Mikee, Kristus doodoo ukuwaaniyaagi ii' see kuwa awee da kaa ipi mée kiyaagi.

10 Kuwa Wa me idukaa gaata dimii yuwa kuwa uduma ukuwaaniyaatagi monaa kaa kega kaboo epoo to wodoo agiyoo ma, magaa da kaa agiyoo ma, se-agiyoo, we-agiyoo kuwa uduma Kristus yiba kutuu ena too too kiyaata kaama Waa mumoo to mokoo ebo tuyaatagi.

11 Ogatamee Wa me 'Anii kisee ukuwaata, kisee ukuwaaniyaata' see gaata-gaata doodoo too

---

1:5 Rom 8:14-17 **1:7** Rom 3:24-25, 1Pet 1:18-19

agiyoo-pagiyoo kuwa uduma ukuwaaniyaabuu
siwoo taa see Mée. Idukaa esee petamanii
kaama Wa me gaata-gaata doodoo inii daamaa
mée wigintaata. Wa me inii Kristus ma aatawa-
maatawa siyaata kaama Wa me agiyoo daamaa
masiino bagee mée kiyaata.
12 Mee ko inii petamanii inii keta Kristus kaa
dimi kotopiwoo seta bagee kuwa inii me Waa
ebo, Waa asii-sege nao see yaapaagee siwoosi
naadi Wa me inii daamaa mée wigintaata.
13 Ikii miya Kristus Wa me mikee menaa kuwa
daamaa yeemea. Wa me ikii daba kidaagimaa
peeyaano see naadi doometa menaa kuwa ikii
yeeta kaama Kristus mee mikee nao see gaamea.
Ikii Kristus mikee gaata kemaata Ogatamee Waa
nekee see bagee yuwa ii see awee da kaa
nekeendaasi naadi Roh Kudus mee kineeta, Wa
me "Roh Kudus mee kiniipa" see aseta menaa
doodoo.
14 Mee ko Wa me bagee yuwa maniyaa agiyoo
apanaa yuwa kuwa inii taa ma taa masiitagea
ii see kuwa nekeensi naadi Wa me Roh Kudus
mee keta inii mée manta. Roh mee inii ma
epo enaataa toogeeki, kisee too Ogatamee Waa
nekee bagee okoo daba peeyaatagi naagoo too.
Kuwa me kemaata Waa ebo, Waa asii-sege see
yaapaagee siyaa.

Paulus me okoo Kristus Wa me asii-sege siyaa yuwa daamaa ipi kisi naadi sembahyang yaseta menaa

15 Wa me kisee daamaa mée yaukuwamaata
kemaata eto ko anii ikii kaa paamee dimii ebo.

1:13 2Kor 1:21-22

Mee ko ikii me Tuhan Yesus mikee gaayaa dimii
mee ebo, bedaa Wa me daamaa wigintaata wa
too bagee apanaa yuwa uduma ikii me okoo epa
gaayaa dimii mee miya ebo, see menaa kuwa anii
yeema.
16 Kisee yeeta kaama anii sembahyang siyaa
kaboo ikii kineke-nekee naadi ikii kaa Ogatamee
paagoo se daata kaama kisee too kiasegeeka.
17 Mee ko anii inii epoo Mée Tuhan Yesus
Kristus me Eboo Ogatamee mee, Asii-sege see
Mée Nagamee paagoo Wa me Roh doodoo esee
ipi see dimii mee ikii kaa maamaa kineesi
naadi kiasegeeka. Kisee kineeta kaama ikii me
Ogatamee mee kisee Mée, kisee Mée ii see kuwa
awee da kaa daamaa keipi kiyaabuusi naadi
kiasegeeka.
18 Bedaa emaa me deeyaa mokoo ikii dimi
mena kaa emaa yuwa kuwa Wa me daa-
maa awee kikiyaata kaama Wa me daamaa
kiukuwaaniyaabuu siyaa agiyoo kuwa ikii daa-
maa ipi kesea naadi kiasegeeka. Kuwa ko ikii Wa
me Ni paagoo nameei, Anii ikii kaa kisee daamaa
kiukuwaaniyaabuu siwoo taata yoka, see kiseta
menaa kuwa ikii daamaa ipi kiwoo, Wa kaa
dimi kotopiwoo, kisee umiwoo, toowoosea naadi
kiasegeeka. Bedaa Wa me daamaa wa too
wigintaata bagee yuwa paagoo esee ebo, esee
asii-sege see maniitagi agiyoo kuwa miya ikii
daamaa nekeensea naadi kiasegeeka.
19 Bedaa Wa me inii Kristus mikee gaayaa
bagee yuwa kaa daamaa mée yaukuwaano pesee
kuwa wa too, esee ebo, mee asii taa, see kuwa
miya ikii daamaa ipi kesea naadi kiasegeeka.

Kuwa Wa me esee ebo see pesee kuwa Kristus
kaa miya yaukuwata,
20 mee ko Wa me pesee da kaa Kristus mee
boota kaama aya andoo peeyaata kaama epoo to
wodoo Wa me dagi yagaa yaato ebo tuyaa yoo
animaayaata.
21 Kristus Wa me ebo totaaki mee ko esee ebo,
esee asii-sege. Ekaa yago bagee miya, ekaa yago
agiyoo miya, se-ebo, we-ebo, se-pesee, we-pesee
kuwa uduma peedi. Eto mee begaa kaa too se
kiya bedaa kaama mee begaa kaa miya kisee too
ebo toowoo taatagi.
22 Ogatamee me Kristus Wa too ebo tusi naadi
se-agiyoo, we-agiyoo, se-bagee, we-bagee kuwa
uduma peedi yaekeata kaama Kristus badoo
da miyoo taa yaekeata. Bedaa kuwa uduma
Kristus Wa too Mumoo to kisi naadi Ogatamee
me Kristus mikee gaayaa bagee yuwa paagoo
Waa manta.
23 Kristus mikee gaayaa bagee uduma ko Wa
me maa to mokoo. Inii Waa ma aagadi-maagadi
naadi Wa me iyee, Wa yiba agoo kiyaa yuwa
kuwa uduma inii miya agoo, Wa me kisee pudii
mée yasiyaayu. Wa me se-agiyoo, we-agiyoo
uduma miya Wa yiba agoo kiyaa yuwa pudii
siyaabuu siwooki.

2

Ogatamee me inii daba mée daagimaa peeyaabuu seta kuwa Wa me mée epa dimii mee kaa too see nekeensi naadi menaa

---

1:21 Kol 1:16-18

1 Idukaa ikii Wa me menaa si yayeeta kaama
pedeo ukuwagee siwoo seta agiyoo kuwa me ikii
boota bagee mokoo keta.
2 Kuwa kaboo da ikii magaa da kaa pedeo iyee-
payee kaa too umiwoo, toowoo seta. Epaawee da
kaa ebo totaa see mée damaa to wa me menaa
too ikii yayeewoo, obeewoo seta. Eto kiipaa mee
ebo totaa see mée damaa to me kuwa Ogatamee
me menaa si yayeetaa see bagee yuwa pesee
kiyaabuu segeeki.
3 Okoo see see inii uduma miya idukaa pedeo
ou dimii kaa too omegee, toogee seta. Inii má
yaato miya, dimi mena yaato miya pedeo ou,
kiitoo ou, kaatoo ou naadi kaama Ogatamee me
kagoo kaa mée aii pedeo kiyaayaa bagee keta,
apa yuwa see see.
4 Inii kisee bagee keta kiya Ogatamee Wa me
inii mée epa dimii mee esee ebo, Wa me esee
maamaa epa mée gaata.
5 Inii me pedeo ukuwagee seta agiyoo kuwa me
inii boota bagee mokoo keta. Kiya Wa me inii
Kristus ma aagadi-maagadi naadi kaama mée
aya andoo peeyaata totaakea. Mikee, Ogatamee
me ikii daba kidaagimaa peeyaata mee ko Wa me
ikii aii epa kigaata dimii mee kaa too.
6 Wa me inii Kristus Yesus ma aagadi-maagadi
naadi kaama mée aya andoo peeyaata. Kiyoo
kaama Wa me inii epoo to wodoo yaato Kristus
me ebo toogee yoo kiyoo inii Waa ma enaataa
mée animaayaata. Inii eto kisee ebo totaakea
bagee yuwa mée kiyaata.

2:1 Kol 1:21-22, Tit 3:3-7

7 Wa me inii kisee bagee mée kiyaata mee ko
Waa esee daamaa, Wa me Kristus Yesus doodoo
inii aii kisee mée epa dimii mee esee ebo ii, see
kuwa iminookaa yaato miya awee da kaa mée
deeyaano see naadi Wa me inii kisee daamaa
mée kiyaata.
8 Mikee, ikii daba kidaagimaa peeyaata to-
taakea mee ko Ogatamee Wa me ikii aii kisee
kiepa see dimii mee kaa too, ikii Kristus mikee
nao see gaata kemaata Wa me kisee daamaa
kikiyaata. Ikii ekaato daba daagimaa peeyaano
iyo. Ogatamee Wa me too ikii aii kisee kiepa kaa
kiukuwata agiyoo da.
9 Ikii me daamaa ukuwata agiyoo kuwa kaa se.
Kuwa me kemaata mée ena me ebo poga-poga
see dimii mee iyo.*
10 Mikee, Wa me too inii Kristus Yesus ma dimi
aagadi-maagadi naadi kaama inii gipii see bagee
mée kiyaata. Inii daamaa agiyoo yaukuwawoo
segeesi naadi Wa me inii kisee gipii see bagee
mée ogaataata. Ogatamee me kuwa daamaa
naukuwageesi naadi agiyoo kuwa Wa me idukaa
kaama daamaa mée yaipiipii seta.

Ogatamee me Yahudi bagee yuwa ma, mée tomaa-tomaa apanaa yuwa ma okoo aaemee-

---

* **2:9** Mée me ebo poga-poga menaa mee ko kisee: "Ni me daamaa deewoo siyaa agiyoo kuwa me kemaata Ogatamee me ni me pedeo yuwa epa naekeata Wa me bagee nakiyaagi" see menaa kuwa kiya kisee menaa iyo. Mée me ukuwayaa agiyoo kuwa me daba mée se daagimaa peeyaayaa. Ogatamee me naepa see dimii mee me too daba nadaagimaa peeyaata toowooka nao naadi kaama inii Waa yaapaagee siyaa. **2:10** 2Kor 5:17

emee yasiyaata kaama kutuu ena too too kiyaata menaa

11 Kisee kemaata eto ko ikii daamaa nekeenii.
Ikii ko Yahudi bagee me kikabata bagee yuwa
se. Yahudi bagee kuwa okoo me 'Inii ko kado
ponee yadaapeata bagee yoka' naadi okoo me ikii
kado ponee daapii taano taa bagee see ekaa mee
kiweewookea. Kado ponee yadaapeasiino mee
ko mée me maa to kaa ukuwaakee agiyoo too
kiya mikee, idukaa ikii Ogatamee yaato taa see
bagee.
12 Kuwa kaboo da ikii Ebo Kristus mee ewo, be-
daa Israel bagee yuwa okoo daamaa wigintaata
see see ikii miya kisee daamaa kiwigineano taa
see bagee yuwa. Bedaa idukaa Ogatamee me
Israel bagee yuwa paagoo "Ani me kisee daamaa
kiukuwaaniyaabuu taata" see aseta menaa kuwa
ikii paagoo miya asiino taa see bagee. Ikii magaa
da kaa toogee seta kaboo kuwa ikii Ogatamee
ewo, Wa kaa dimi kotopiwoo see miya taa, ikii
kisee umiwoo, toowoo seta bagee yuwa.
13 Ikii ko idukaa Waa ewo naadi kaama dimi
mena beesekaa see bagee yuwa. Kiya eto ko
ikii Kristus Yesus ma dimi aagadi-maagadi naadi
kaama Wa me tadaa me ikii ekaapa kimiyaata.
14 Mikee, Kristus mee ko inii mée aaemee-emee
yasiyaano Mée mee. Idukaa Yahudi bagee yuwa
ma, mée tomaa-tomaa apanaa yuwa ma kuwa
aayape kiwoo naadi kaama yaayupii da taa oma
wagee wugitaata mokoo, Yahudi bagee wa too,
mée tomaa-tomaa apanaa yuwa wa too kisee
kutuu wiya wuditaata. Kiya Wa me mee oma

2:13 Yoh 10:16, Kol 1:20

wagee to bugumiyaata kaama inii kutuu ena too too mée kiyaata.

15 Mee ko Yahudi bagee yuwa ma, mée tomaa-tomaa apanaa yuwa ma inii paaya uduma Wa yiba gipii see tomaa ena too too mée kiyaano see naadi Waa mée yaboota. Mee kaama Yahudi bagee yuwa me deewoo siyaa menaa-panaa kuwa amoo-yaekeata. Amoo-yaekeata kaama Wa me kuwa kutuu wiya kuwa aaemee-emee siyaata.

16 Waa piya bokoo to kaa boota kemaata kuwa kutuu wiya kuwa aaemee-emee siyaata kaama toma ena too too mée kiyaata. Toma ena too too mée kiyaata kaama inii paaya Ogatamee ma emee-emee mée siyaata. Kuwa kutuu wiya aayape kiwookea kuwa Wa me piya bokoo to kaa mée yataa kiyaata.

17 Kristus Waa meemaata kaama kisee aaemee-emeesi naadi menaa kuwa daamaa eeweganaa seta. Ikii idukaa Ogatamee ewo naadi dimi mena beesekaa see tomaa yuwa paagoo miya kiiwegata, bedaa ikii Yahudi bagee yuwa, Waa ipi naadi dimi mena ekaapa mokoo see bagee yuwa ikii paagoo miya daamaa kiiwegata.

18 Kristus mee doodoo Yahudi bagee yuwa ma, mée tomaa-tomaa apanaa yuwa ma inii paaya Nagamee paagoo daba poono etaa da mée yaagoo kiyaata. Inii paaya Roh ena too too mee ma dimi aagadi-maagadi naadi kaama Nagamee paagoo daba peeyaa.

19 Kisee kemaata ikii apanaa tomaa kaa bagee gaayu ko eto kaama wodoo ikii aii tomaa kaa

---

2:18 Yoh 14:6

bagee yuwa se, ikii wa too wigintaata tomaa kaa
bagee yuwa se. Kiya ikii ko Wa me daamaa
wigintaata tomaa kaa bagee yuwa ma enaataa
toma ena too too kikiyaata bagee yuwa, ikii
Ogatamee ma ena tukuguu see bagee yuwa keta.
20 Ee maayaa mokoo Wa me ikii miya kisee
daamaa kimaataata topea. Mee ko Yesus me
menaa yadoonaa see bagee yuwa ma, nabi bagee
yuwa ma okoo me menaa kaboo da kaa ikii kuwa
wodoo taa kimaataata topea. Ee kaboo da miyoo
tuku omaa to mee gaayu ko Kristus Yesus Waa.
21 Ikii Kristus yiba daamaa aatakumetagaa se-
maata topea. Ee to kuwa uduma asii-maga-maga
naadi Ogatamee me daamaa wa too wigintaata
ee to mokoo kedaaka. Kisee ikii Tuhan ma dimi
aagadi-maagadi naadi kaama daamaa iyawoo,
pesee kiwoo siyaa.
22 Ikii ma, apanaa bagee ma ikii paaya Kristus
ma aagadi-maagadi naadi Ogatamee mee ikii
ma enaataa kiitoogee taano see ee to mokoo
daamaa kimaatagaa siwooki. Mee ee yiba Roh
mee kiitoowoo segeeki.

3

Ogatamee me idukaa kaama awee da kaa kiyaano taa menaa kuwa Paulus me naweganaasi naadi wa kaa yadootaata menaa

1 Kisee kemaata anii Paulus me kisiino ko: Anii
ikii apanaa tomaa-tomaa kaa Ogatamee ewo see
bagee yuwa paagoo Kristus Yesus kaa menaa

2:21 1Kor 3:16-17, 1Pet 2:5

kiiweganaa see mée kemaata mée me digiyoo ee
yiba nadogeamaamea.
2 Mikee, Ogatamee Wa me mée epa dimii mee
ebo kaa menaa kuwa anii ikii apanaa tomaa kaa
bagee paagoo kiiweganaasi naadi ni kaa daamaa
nadootaami. Anii kisee mée see kuwa ikii miya
nayeemea.
3 Mee ko Wa me idukaa kaama mée paagoo
awee da kaa kiyaano taa menaa kuwa ni paagoo
daamaa naipi kiyaami. Kuwa menaa kuwa
anii yumakaa mee kapogee mee kaa peenaa
kiebeamaaga.
4 Ikii kuwa ni me Kristus kaa kiebeamaaga
menaa kuwa daamaa deeyu ko ikii me mikee,
kuwa idukaa kaama awee da kaa kiyaano taa
see menaa kuwa waa nekeenigi ii see kuwa ikii
nanekeeniipea.
5 Kuwa menaa kuwa Wa me idukaa mée
paagoo ase-maniino taa. Kiya eto ko Roh me
awee da kaa mée ipi kiyaagi. Yesus me menaa
yadoonaa see bagee yuwa ma, nabi bagee yuwa
ma, kuwa daamaa wigintaata bagee yuwa paa-
goo Wa me kuwa menaa eto awee da kaa daamaa
ipi kiyaabuuki.
6 Kuwa menaa kuwa ko kisee: Ogatamee me
"Yesus me menaa doodoo Anii mée tomaa-tomaa
apanaa yuwa okoo miya Yahudi bagee yuwa ma
aatabi seta kaama okoo mee tomaa too kiyaabuu
taata, okoo mee maa to too mokoo kiyaabuu
taata" see menaa mee. Mee kaama Wa me
bagee miya masiyaa agiyoo kuwa mée tomaa-
tomaa apanaa yuwa kuwa miya masiipea. Bedaa

3:4 Kol 1:26-27

Ogatamee me idukaa Yahudi bagee paagoo "Anii kisee daamaa kiukuwaaniyaabuu siwoo taapa" see aseta menaa kuwa Kristus Yesus doodoo mée tomaa-tomaa apanaa yuwa okoo kaa miya "Kisee daamaa yaukuwaaniyaabuu taata" see menaa kuwa. Wa me kuwa menaa daamaa awee da kaa mée ipi kiyaagi.

7 Ogatamee me kuwa menaa nadoonaasi naadi anii aii kisee naepa kaa daamaa ni kaa nadootaata. Wa me pesee da ni kaa maamaa neeta kemaata anii Yesus me menaa yadoonaa see mée keta.

8 Ogatamee Wa me daamaa wa too wigintaata bagee kuwa uduma anii ko esee daba, peedi see mée kiya Wa me anii aii kisee naepa kaa kuwa menaa daamaa ni kaa nadootaata. Mee ko Kristus Wa me senawii wodoo senawii kiyaa yuwa kuwa esee ebo naadi kaama mée me se nekeeniyaa. Kuwa Wa kaa menaa kuwa anii mée tomaa-tomaa apanaa yuwa paagoo miya eeweganaasi naadi anii Wa me menaa yadoonaa see mée nakiyaata.

9 Bedaa se-agiyoo, we-agiyoo uduma Ogaataata Mée Wa me esee idukaa kaama kisee-kisee daamaa yaukuwaaniyaabuu taata see dimii gaata yuwa kuwa eto Wa me anii mée paagoo awee da kaa ipi kiyaabuusi naadi ni kaa nadootaata. Kuwa menaa kuwa ko petamanii kaama awee da kaa kiyaano taa, Ogatamee Wa yiba kisee too booniwoo seta menaa kuwa.

10 Wa me kisee ukuwata mee ko Wa me eto kiipaa Yesus mikee gaayaa bagee yuwa kaa daamaa yaukuwaaniyaabuuki doodoo Ogatamee mee se-ipi, we-ipi yago Mée ii see kuwa awee kaa

ipi kiyaano see naadi ukuwata. Epoo to wodoo
ebo-ebo yuwa ma, pesee yago agiyoo yuwa ma
kuwa uduma okoo me 'Mikee, Ogatamee Wa me
idukaa dimi gaata yuwa kuwa eto daamaa esee
dimi ipi kaa ukuwaaniyaabuu taaki ii' see kuwa
gaasi naadi anii Wa me menaa yadoonaa see mée
nakiyaata.
11 Kuwa Wa me esee petamanii kaama 'Anii
kisee taa ma taa ukuwaaniyaabuu taata' see
gaataata yuwa kuwa Wa me inii epoo Mée
Tuhan Kristus Yesus mee doodoo daamaa mée
yaukuwaaniyaabuu seta.
12 Eto ko inii Waa doodoo Ogatamee paagoo
daba poono etaa agoo. Inii Kristus mikee
gaakee kaa Waa ma dimi aagadi-maagadi naadi
kaama dimi weda taa ma Ogatamee paagoo daba
peeyaa.
13 Kisee kemaata anii eto ae-wae segeeka kuwa
ikii me ani kaa dimi se nagaagaa taai see kisega.
Ogatamee Wa me asii-sege siyaa agiyoo kuwa ikii
kaa miya kidootaasi naadi anii ikii kaa ae-wae
segeeka yoka dimi se nagimaai.

Paulus me sembahyang menaa

14 Wa me kisee Yesus doodoo inii daamaa mée
yaukuwaaniyaabuu seta kemaata anii Nagamee
paagoo kagu maga kaa sibu.
15 Epoo to wodoo bagee miya, magaa da kaa
bagee miya okoo me Eboo mee ko Nagamee too,
okoo tukuguu uduma ekaa muntagaa seta mee
manii to ko Wa kaa too kemaata anii Wa paagoo
16 eto ikii kaa sembahyang kitaaka, mee ko
kisee: Wa me esee asii-sege siyaa agiyoo maamaa
eebaa kuwa doodoo da taa Wa me Roh me ikii

dimi mena daamaa pesee kikiyaabuu siwoosi
naadi kiasetaaka.
17 Ikii kisee pesee kikiyaabuu siwoo naadi
kaama Kristus mikee gaakee kaa Waa ikii dimi
yiba daamaa kiitoogeesi naadi kiasetaaka. Bedaa
piya mani maga yiba daamaa peeyaa mokoo ikii
me epa dimii mee miya pesee kikiyaata kaama
ikii Wa me epa dimii kaboo da kaa umiwoo,
toowoosea naadi kiasetaaka.
18 Mee ko ikii ma, Wa me daamaa wa too
wigintaata bagee apanaa yuwa ma ikii paaya
enaataa Kristus me epa dimii mee amoo-yamoo
da, woo-yamoo da, togoo-katuu da kuwa ebead-
eeyaa naaki esee ebo ii see kuwa ikii daamaa
nekeensea naadi kiasetaaka.
19 Wa me epa dimii mee asii-sege kemaata mée
tomaa se nekeeniyaa. Ikii Wa me epaa mee esee
ipi kedaa naadi kaama Ogatamee Wa me iyee,
Wa yiba agoo kiyaa yuwa uduma ikii yiba miya
pudii kisiyaasi naadi kiasetaaka.
20 Eto ko Ogatamee mee niiyaapaagee taai.
Waa ko Waa inii yiba pesee ma ukuwagee naadi
kaama daamaa agiyoo-pagiyoo uduma inii kaa
mée yaukuwamaayaa see Mée. Kuwa Wa me
mée yaukuwayaa agiyoo kuwa uduma esee ebo
kemaata kaama inii se nekeeniyaa. Inii Wa
paagoo "Kisee naukuwaai, kisee naukuwaai"
see idimiyaa agiyoo kuwa uduma mee asii ebo
agiyoo yuwa miya mée yaukuwaaniyaayaa.
21 Inii Yesus mikee gaayaa bagee yuwa me
Ogatamee Waa ebo, Waa asii-sege, kisee niiekee
siwoo taai. Bedaa Kristus Yesus mee doodoo

3:18 Mzm 103:11-13

miya Ogatamee yaapaagee siwoo siyaa, mee kakadee kaa, mee egaa kaa kisee too iminoo miya, iminoo miya. Amin.

4

Inii Yesus yiba kutuu ena too too kemaata ena dimii, ena menaa kaa umiwoo, toowoosi naadi menaa

1 Ogatamee mee inii kaa kisee mée daamaa yaukuwaaniyaabuu taa see Mée kemaata eto ko anii maamaa kisiinaka. Anii Tuhan me menaa yaweganaa see mée kemaata digiyoo ee yiba nadogeamaata kaama kisee totaaka too kisiino menaa kuwa ko kisee: Ikii ko Wa me Ni paagoo nameei see kiseta bagee yuwa kemaata Wa me kisee daamaa wiginta bagee yuwa daamaa umiyaa, tuyaa yuwa doodoo ikii miya kisee umiwoo, toowoo taai,
2 kuwa ko kisee: Ikii dimi peedi, dimi dapuu, aakagoo see se kiya dimi animaata epa aagaa siwoo taai.
3 Roh me ikii dimi aagadi-maagadi naadi kaama aaemee-emee kisiyaata kemaata ikii se daata kisee too maamaa ena dimii, ena menaa kaa too umiwoo, toowoo taai.
4 Inii paaya maa da ena too too mokoo, Roh mee miya ena too too. Mikee, ikii ko Ogatamee me Ni paagoo nameei see kiseta bagee yuwa kemaata ikii uduma Wa me taa ma taa kisee daamaa mée yaukuwaaniyaabuu taatagi nao see gaawoo see dimii mee miya ena too too.

5 Tuhan Waa miya ena too too, inii uduma
Yesus mikee gaano mee miya ena too too, uwo
tukumaano mee miya ena too too,
6 bedaa inii uduma Ataagi Ogatamee mee miya
ena too too. Waa ko inii uduma me Eboo, uduma
doodoo ukuwataa see Mée, uduma yiba totaa see
Mée.
7 Inii paaya ena too too mokoo kiya inii mée
gakata Kristus Wa me kisee-kisee naokageesi
naadi pesee agiyoo kuwa inii aii mée manta,
inii daamaa mée ena-ena kisuwa-kisuwa yawu-
ditaata.
8 Kisee kemaata idukaa ebeamaata menaa ena
mee ko kisee:
"Waa ma yape kiyaa bagee yuwa peneata badaa
maadoota peegi. Waa asii maa kaa pakaa-
maata kaama
agiyoo-pagiyoo mée paagoo aii manigi" see
menaa ebeamaata. *Mzm 68:19*
9 Mee "Waa asii maa kaa pakata" see mee mena
nekeeniino yaato ko kaasee? Mee ko Waa magaa
da kaa yamopasi yaato keta eseta see kuwa
nekeensi naadi menaa mee.
10 Magaa da kaa eseta Mée mee Waa kiyoo-kiyoo
uduma ebo toono see naadi epoo to wodoo asii-
sege see yaato pakata.
11 Waa ko Wa me bagee yuwa okoo kisee-kisee
daamaa naokageesi naadi kaama pesee agiyoo
aii mée maniyaa Mée mee. Wa me mée noonaa
Wa me menaa yadoonaa see bagee kiyaata, mée
noonaa nabi bagee kiyaata, mée noonaa Wa me
menaa ewo see bagee paagoo yaweganaa see
bagee kiyaata, mée noonaa Wa me bagee yuwa

4:6 Yoh 17:20-21

daamaa yamuniino ma, mena daamaa yatupiino
ma kisee yaukuwataa see bagee yuwa kiyaata.
12 Mee ko okoo Wa me daamaa wa too wigintaata
bagee kuwa uduma, kuwa ko okoo Kristus Wa
me maa to ebea-ebea mokoo bagee yuwa uduma
okoo daamaa natupii, daamaa naipiipii taai
naadi kaama Wa me kuwa bagee yuwa agoo
kiyaata. Okoo me kuwa Wa me bagee kisee
daamaa yaipiipii siwoo naadi kaama mée uduma
Wa me agiyoo daamaa yaukuwawoo, daamaa
iyawoo, kisee too
13 inii uduma Ogatamee Yoopaa mikee nao naadi
ena dimii, ena menaa kaa epo enaataa Waa esee
ipi kiyaa yoo too. Inii kisee iyawoo, ebo kiwoo
naadi kaama inii uduma Kristus Wa me iyee, Wa
yiba agoo kiyaa yuwa kuwa uduma inii miya
agoo kaapa.
14 Mee kaama wodoo inii dimi ewo see yogaa
yuwa see see mokoo taa kaapea. Mée me dimi
ipi kaa mée deebaa taano see naadi topenaa
see menaa kuwa me inii mée se deebaa se-
maayaa. Okoo me mée deebaa see menaa kuwa
ko uwo biku-biku kiyaato-kiyaato wogeedapii
segee naadi kaama bo me mée kitaa aii me-
dogeamaaga, dogeewaaga senaa siyaayaa mokoo
see menaa too.
15 Kiya inii mée epa dimii kaa mikee menaa maa-
maa peneata wegawoo naadi kaama inii daamaa
iyawoo, ebo kiwoo siyaa, inii me umiyaa, tuyaa
uduma yiba inii miya Kristus Waa see see kedaa
siwoo siyaa. Waa ko inii me Mumoo to mokoo.
16 Mee ko maa da kaa mani-pani yuwa enaataa

4:11 1Kor 12:27-28

aagadi-maagadi naadi mumoo to kaa daamaa takumedaa siyaa. Mani-pani yuwa ena-ena daamaa epo enaataa aaukuwagee naadi kaama maa da uduma daamaa iyawoo, ebo kiwoo siyaa. Mee mokoo miya inii Wa me maa da mokoo bagee kemaata inii mée ena-ena ukuwageesi naadi inii kaa mée yadootaata agiyoo kuwa daamaa aaukuwagee siyaa. Inii kisee daamaa aaukuwagee siwoo naadi kaama inii uduma epa aagaa see dimii kaa epo enaataa daamaa iyawoo, ebo kiwoo siyaa.

Idukaa iyee mee ekeata kaama gipii see iyee mee too doonaa taai naadi menaa

17 Kisee kemaata anii Tuhan pesee kaa ikii omaago ma kisiinaka, mee ko Ogatamee ewo see bagee okoo me otoopa dimii kaa umiyaa, tuyaa kuwa see see ikii miya eto kaama wodoo kisee too se umiwoo, toowoo taai.

18 Okoo me dimi gaayaa yuwa kuwa digiyoo. Okoo dimi taa, dimi eboo see bagee kemaata okoo Ogatamee Wa me daamaa mée tuyaabuu siyaa menaa kuwa ewo see bagee yuwa.

19 Okoo me 'Anii pedeo ukuwayaa yoka ipiipi diipa' see dimii mee taa kedaa seta kemaata okoo se-pedeo, we-pedeo ukuwaano see naadi okoo ekaato otoopa ekegatagaa segee siyaa. Okoo otoopa aadoonaa segee naadi kaama okoo me pedeo ou dimi-pami kuwa eebaa kedaa siwoo siyaa.

20 Kiya kuwa iyee kuwa ikii Kristus kaa ki-topeta menaa yuwa doodoo taa.

4:17 1Pet 4:3

21 Mikee, ikii kuwa Yesus kaa menaa kuwa
daamaa yeemaamea. Waa mikee kisee Mée,
Waa kisee iyee, see menaa kuwa ikii daamaa
kitupimaamea.
22 Kuwa kitopeta menaa kuwa ko kisee: Ikii me
idukaa iyee-payee kuwa beamaata tameepeasii.
Kuwa iyee kuwa ko mée me pedeo ou dimii
kuwa me okoo deebaa naadi kaama dimi mena
pedeo kedaa siwoo siyaa. Ikii kuwa iyee kuwa
beamaata kaama
23 ikii me dimi menaa da ma, ikii me dimi
gaayaa yuwa ma kuwa daamaa gipii kikiyaabuu
segeesi naadi
24 gipii see iyee mee maatagaai. Mee iyee
mee ko Ogatamee Wa me iyee doodoo ikii kaa
kiogaataata. Waa see see ikii miya mikee menaa
doodoo dimi topoo, pedeo see taa, kisee daamaa
wiginiwoo, umiwoosea naadi kiogaataata iyee
da mee. Ikii kisee menaa kuwa daamaa kitupi-
maamea.
25 Kuwa me kaama makapaa menaa aasee
siyaa kuwa ekeasii. Inii mée ena-ena kutuu ena
too too mée kiyaata bagee yuwa kemaata ikii
mée gakata mikee menaa kuwa too aasee taai.
26 Ikii kagoo dimii miyu ko pedeo se ukuwaai.
Kagoo kuwa kenoo to seomaano see koo taaki
yoo too se ekeata taa kiyaai.
27 Kagoo kuwa se taa kiyaayu ko Iblis meeno
etaa da yamasiyaa yoka gaai.
28 Oma maseekee bagee gaayu ko eto kaama
wodoo oma se masii. Waa ekaato wa me yagaa
da me daamaa ukuwayaa agiyoo yuwa kuwa

4:22 Rom 12:2, 13:14, Kol 3:9-10 **4:27** Yak 1:19-20, 4:7

too ukuwagee taano daamaa. Wa me masiyaa agiyoo yuwa noonaa okoo agiyoo tapoo omegee see bagee yuwa paagoo wudiino see naadi waa agiyoo ukuwagee taano daamaa.

29 Pedeo yawegaa-wegaa see menaa kuwa ikii ebeawee kaama se peeyaai. Yeekee bagee yuwa okoo dimi mena daamaa pesee ma iyawoosi naadi menaa kuwa eewegaai. Okoo me kisee yi-ino daamaa, kisee yiino gaano pedeo see menaa kuwa daamaa eewegaai. Okoo daamaa dimii, daamaa menaa kuwa yamiyaasi naadi menaa kuwa too eewegaai.

30 Ogatamee Wa me Roh Kudus mee ikii me Waa dimi boodi kiyaakee se. Roh mee ko ikii Ogatamee me bagee yuwa ii see kuwa nekeensea naadi kineeta Mée mee. Ikii Roh ma daamaa umiwoo, toowookea kuwa kisee too wodopasi daba kidaagimaa peeyaatagi naagoo too yoka Roh mee dimi gaagaa se siyaai.

31 Eto ko ikii nugi-nugi see dimii ma, kagoo ebo see dimii ma, aakago-maakago, aawisi-maawisi, aabade-maabade, kisee aabee-bee see dimii kuwa uduma ikii tameepeasii.

32 Ikii dapuu see dimii ma, epa see dimii ma kuwa daamaa aagaa siwoo taai. Ogatamee me Kristus doodoo ikii me pedeo yuwa epa kiekeata see see ikii me miya kisee epa aaekee siwoo taai.

5

Awee yaato umiwoo, toowoo taai naadi menaa

4:32 Mat 18:32-35, Kol 3:12-13

1 Ikii ko Ogatamee me kisee esee kiepa see
yogaa yuwa kemaata Wa me iyee mee ikii miya
doonaa siwoo taai,
2 bedaa epa see dimii mee miya doonaa siwoo
taai. Mee ko Ogatamee paagoo kupi-manee siyaa
agiyoo daamaa wunu peeyaa see see mokoo
Kristus Waa miya inii mée epa kaa Waa ekaato
mée yaekegataata. Kisee kemaata ikii miya mée
epa see dimii mee kaa umiwoo, toowoo taai.
3 Ikii ko Ogatamee me daamaa wa too kiwigin-
taata bagee kemaata tobaaka, otoopa api doonaa,
paayogaa doonaa, kepe ou, agiyoo ou, kisee dimii
kuwa uduma ikii peenaa ma se dogaai. Mée me
ikii kisee dimii agoo see bagee yuwa see kidiino
ko pedeo.
4 Bedaa yiino ego weda kiyaa menaa ma,
dimi taa see bagee me wegaa-wegaa menaa ma,
otoopa ebaa-ebaa see menaa ma kuwa uduma
ikii peenaa ma wegaano ko pedeo. Kuwa menaa
wegaakee se kiya Ogatamee kiiboo, paamee see
menaa maamaa wegagee taai.
5 Ikii daamaa nekeenii: okoo tobaaka, otoopa
aadoona-maadoona, kepe ou, agiyoo ou, kisee
bagee kuwa okoo uduma Kristus ma, Ogatamee
ma Ekea too ebo mée eetootagea naagoo okoo se
tootagea, masiyaa agiyoo kuwa miya peenaa ma
se masiitagea. Mee kepe ou, agiyoo ou see dimii
mee ko makapaa ogatamee kaa dimi maayaa
mokoo yoka daamaa nekeenii.
6 Mée me otoopa imi taa see menaa kuwa me
ikii kideebaa taapea yoka gaai. Okoo Ogatamee

5:2 Yoh 15:12-13, Gal 2:20, 1Yoh 2:6 **5:5** 1Kor 6:9-10, Gal 5:19-21

Wa me menaa si yayeetaa see bagee yuwa ke-
maata Wa me kagoo kuwa okoo kaa yamiyaatagi.
7 Kisee kaata kemaata okoo me ukuwanaa,
peenaa siyaa yuwa kuwa ikii ma epo enaataa se.
8 Mikee, ikii miya idukaa digiyoo yiba toogee
seta kiya eto ko ikii Tuhan ma dimi aagadi-
maagadi naadi kaama awee yaato peanta toogee
see bagee yuwa. Ikii kisee bagee kemaata awee
yaato too daamaa umiwoo, toowoo taai.
9 Awee yaato umiwoo, toowoo naadi kaama
ekadaa siyaa poo kuwa ko daamaa, topoo, mikee
menaa doodoo ukuwayaa agiyoo-pagiyoo kuwa.
10 Ikii Tuhan me ede kiyaa agiyoo kuwa
maagiyoo, maagiyoo, kisee daamaa gaagaa naadi
ipi kaai.
11 Okoo digiyoo yaato otoopa ukuwagee see
bagee kuwa okoo daamaa poo se ekayaa yoka ikii
miya okoo ma epo enaataa se ukuwaai. Kuwa
agiyoo kuwa pedeo too ii see kuwa nekeensi
naadi kuwa agiyoo awee da kaa kiyaai.
12 Okoo me koogo ukuwagee siyaa agiyoo
kisee-kisee see menaa kuwa aasee taano pedeo.
Asiyaa mée to me ego weda kaapa naadi se
wegayaa.
13 Kiya agoo da wogaamaata kaama kuwa okoo
me ukuwayaa, peeyaa agiyoo kuwa uduma awee
da kaa kiyaa.
14 Kuwa me kemaata wegayaa menaa ena ko
kisee:
"Ei, aa toomoo ometaa see mée to mee anoogii.
Aa boota kaama aya andoo pooi.

5:8 Yoh 12:35, Kol 1:12-14 **5:10** Rom 12:2 **5:13** Yoh 3:19-20

Kristus Wa me agoo da a kaa kawogaamagaapi
yoka" see menaa mee wegayaa.*

15 Kisee kemaata ikii me umiino, toono kuwa
ipiipi dii. Dimi ewo see bagee yuwa see see
mokoo se kiya dimi ipi see bagee mokoo daamaa
umiwoo, toowoo taai.
16 Eto mee begaa kaa pedeo dimii, pedeo
menaa maamaa eebaa kedaaka yoka ikii daamaa
agiyoo ukuwaano etaa da agoo kiyaa kaboo
daamaa agiyoo ukuwaai.
17 Ikii dimi taa see bagee yuwa see see se
kiya Tuhan Wa me kisee daamaa, kisee ede see
gaayaa agiyoo kuwa daamaa ipi kaai, daamaa
nekeenii.
18 Ikii anggur poo uwoo noomaata kaama
boomaga-baamaga see se. Kuwa uwoo kuwa me
pedeo ou dimii mee ebo kedaa siyaa yoka kuwa
se kiya Roh mee ikii yiba pudii siyaai.†
19 Ikii kisee daamaa pesee kikiyaabuu siwoo
naadi kaama mazmur menaa ma, yaapaagee see
menaa ma, Roh me inii yaayaasi naadi mée
manta menaa kuwa ma aawegaa siwoo taai.
Esee dimi menaa da kaa maamaa ede ma, ede
ma Tuhan paagoo yaayaa segee siwoo taai.

---

* **5:14** "Toomoo ometaa see mée to" see mee mena nekeeniino yaato ko dimi mena digiyoo see mée to ebea-ebea. "Aa boota kaama aya andoo pooi" see menaa mee gaayu ko mee idukaa iyee mee boota yoka ekeata gipii see iyee mee kaa too umiwoo, toowoo taai naadi ebea-ebea. † **5:18** Mena nekeeniino yaato ko mena kegaa ena ma agoo, mee ko Roh me ikii pudii siyaai. Mee ko Roh me Ogatamee Wa me iyee, Wa me pesee, Wa yiba agoo kiyaa yuwa kuwa ikii yiba miya pudii kisiyaasi naadi menaa mee.

20 Agiyoo-pagiyoo kuwa uduma kaa inii epoo
Mée Tuhan Yesus Kristus Wa ekaa yiba Nagamee
Ogatamee paagoo kiiboo, paamee see menaa se
daata kisee too asegee siwoo taai.
21 Bedaa ikii Kristus Wa too ebo, Wa too weda
see dimii mee kaa ikii ekaato dimi peedi aaekee
siwoo taai.

Ekea bogaa kaa tupiyaa menaa

22 Ikii api yuwa gaayu ko ikii Tuhan paagoo
ekaato dimi peedi ekee segee siyaa see see
paimee paagoo miya ekaato dimi peedi ekee taai.
23 Mee ko Kristus mee Waa mikee gaayaa bagee
yuwa uduma me mumoo to see see paimee miya
wa me apii to me mumoo to. Kristus Waa mikee
gaayaa bagee kuwa ko Wa me maa to mokoo,
bedaa Waa ko okoo daba daagimaa peeyaano
Mée.
24 Kisee kemaata Kristus mikee gaayaa bagee
yuwa okoo Wa paagoo ekaato dimi peedi ekee
segee see see mokoo ikii api yuwa miya agiyoo-
pagiyoo kuwa uduma yiba a me pai to paagoo
ekaato dimi peedi ekee segee taai.
25 Ikii pai yuwa gaayu ko ikii me apii epa kaai.
Kristus me Waa mikee gaata bagee yuwa epa kaa
Waa ekaato okoo kaa yaekegataata mokoo see
see ikii me apii miya daamaa epa kaai.
26 Mee ko Kristus Wa me menaa kuwa me inii
daamaa uwo mée yawetogekomeeta kaama inii
daamaa wa too mée wigintaata.
27 Inii Waa mikee gaata bagee yuwa kisee
daamaa mée wigintaata kaama inii esee daamaa

5:22 1Pet 3:1-6 **5:25** Kol 3:19, 1Pet 3:7

too, pedeo taa, mena taa, kisee ena ma taa kaa
Wa paagoo mée miyaano see naadi Waa ekaato
mée yaekegataata.‡
28 Mee mokoo pai yuwa miya kisee. Paimee
me waa ekaato maa to epa kiwoo, deewoo siyaa
see see wa me apii to mee miya epa kaano gaano
pedeo. Wa me apii to epa kiyaa see mée to mee
ko waa ekaato miya epa kiyaa mokoo.
29 Mikee, waa ekaato maa to be see bagee
ena ma taa. Waa ekaato maa to mee daamaa
munitaa, daamaa deetaa segee siyaa, Kristus
me Waa mikee gaayaa bagee yuwa kaa daamaa
yaukuwagee siyaa see see.
30 Mee ko inii Wa me maa to kaa takumeta
agiyoo mokoo bagee kemaata Wa me inii kisee
daamaa mée yaukuwagee siwoo see.
31 Idukaa ebeamaata menaa ena mee ko kisee:
"Kuwa me kemaata paayogaa gakata waataagi
ma, wabaayo ma kuwa ekeata kaama wa me
goeyaa apii to ma ekea bogaa má ena too too
mokoo kiyaa, kisee too umiwoo, toowoo siyaa"
see menaa ebeamaata.
32 Mee menaa mee ko ebo menaa, idukaa
kaama manii to awee da kaa kiyaano taa menaa.
Mena manii to mee ko inii Kristus mikee gaayaa
bagee yuwa kaa menaa, Waa ma aagadi-maagadi
naadi toowoo siyaa menaa mee. Anii kuwa kaa

5:27 Why 19:7 ‡ **5:27** Yesus mikee gaata bagee uduma ko Wa me apii to mokoo. Mée me api goeyaa-goeyaa see see mokoo Yesus me inii pedeo taa kaa Wa paagoo mée miyaano see naadi Waa ekaato inii kaa mée yaekegataata kaama mée yaboota. Paimee miya kisee wa me apii to esee epa kaa waa ekaato wa me apii to kaa yaekegataasi naadi ebea-ebea menaa mee. **5:31** Kej 2:24

menaa kisetaaka.
33 Bedaa mee menaa mee ikii ekea bogaa kaa
miya kisetaaka. Mee ko ikii mée gakata aa
ekaato epa kiwoo siyaa see see mokoo a me apii
to mee miya kisee epa kiwoo taai. Bedaa apii to
mee miya wa me pai to ebo ekee siwoo taai naadi
kisega.

6

Mée okoo tukuguu to kaa tupiyaa menaa

1 Ikii yoga yuwa gaayu ko ikii Tuhan me menaa
yayeegeekea see see ikii me okonaka me kisiyaa
menaa kuwa miya daamaa yayeewoo taai. Ikii
kisee ukuwaano daamaa.
2 Idukaa Ogatamee me "Ikii kisee-kisee
ukuwaai. Ikii kisee ukuwagee siyu ko Anii
kisee-kisee kiukuwaaniyaabuu siwoo taapa" see
mée aseta menaa kuwa petamanii mee mee ko
kisee: "Agaataagi ma, abaayo ma kuwa ebo ekee
siwoo taai.
3 A me ekea kisee ebo ekee siwoo siyu ko aa
daamaa ede ma toogee taape, aa magaa da kaa
eebaa umiwoo, toowoo taape" see aseta menaa
mee.
4 Ikii nagaanii yuwa gaayu ko ikii me yogaa
kuwa kagoo ebo kiyaakee se kiya okoo peedi
kaa kaama Tuhan me menaa daamaa ase-manee,
daamaa tupi-manee, kisee daamaa muniwoo
taai.

Hamba kiyaata bagee yuwa ma, okoo epoo bagee yuwa ma okoo kaa tupiyaa menaa

---

6:1 Kol 3:20-25 **6:2** Kel 20:12

5 Ikii hamba kikiyaata bagee yuwa gaayu ko
ikii Kristus me menaa daamaa yayeewookea see
see ikii magaa da kaa epoo mée wa me kisiyaa
menaa uduma miya weda ma, ebo ekee see dimii
ma daamaa yayeewoo taai.
6 Okoo me emaa kiwugiyaa kaboo too
yaukuwaakee se. 'Wa me nadeetaaki yoka
waa ede kisi naadi yaukuwaapa' see dimii
mee se. Kiya ikii Kristus me agiyoo daamaa
yaokagee siyaa see see ikii okoo me agiyoo
kuwa miya 'Ogatamee me gaata-gaata doodoo
yaukuwaanaka' see dimii mee kaa omaago ma
daamaa yaokagee taai.
7 Ikii okoo me agiyoo yaokagee siyaa kuwa ko
'Anii Tuhan Wa me agiyoo yaokagee taaka mokoo
yoka' see dimii mee kaa okoo me agiyoo miya
daamaa ede ma yaokagee taai, mée me agiyoo
yaokagee siyaa see see mokoo too se.
8 Mee ko mée gakata, hamba kiyaata bagee
yuwa miya, apanaa kisee kiyaano taa bagee
yuwa miya Tuhan me okoo mée gakata daamaa
agiyoo ukuwagee setaa to mokoo da maniipi, see
kuwa ikii miya ipi yoka daamaa yaokagee taai.
9 Bedaa kuwa hamba kiyaata bagee yuwa okoo
epoo bagee ikii gaayu ko ikii me Eboo ma,
okoo me Eboo ma ena mee too, Waa epoo to
wodoo tupi, see kuwa ikii miya ipi yoka daamaa
nekeenii. Inii ebo, peedi uduma Ogatamee me
mée epa, inii uduma endagii see mée deetaa see
yoka hamba kiyaata bagee yuwa kuwa ikii me
okoo daamaa dimii kaa too asiwoo taai, omaago
ma wedaasi naadi menaa aseekee se.

6:9 Kol 4:1

Ogatamee me inii Iblis me mée gaadee siyaa agiyoo daba, peedi kiyaasi naadi mée manta agiyoo yuwa kaa ebea-ebea menaa

10 Ni me wodopasi yaato kisiinaka menaa mee
ko kisee: Ikii Tuhan ma aagadi-maagadi naadi
Wa me pesee da me daamaa pesee kikiyaata
kaama umiwoo, toowoo taai.
11 Yape paagoo poono see naadi dooyaa agiyoo-
pagiyoo kuwa uduma Ogatamee me ikii kineeta
yoka maatagaai. Iblis me dimi ipi kaa kideebaa
seta pedeo kikiyaano see agiyoo kuwa ikii makii
taa, waa wisiniwoosea naadi kuwa Ogatamee me
kineeta agiyoo kuwa maanaa siwoo taai.
12 Mee ko inii ma yape masiyaa bagee kuwa
tadaa agoo, mogee agoo see bagee kuwa se kiya
pesee yago agiyoo yuwa ma, magaa da kaa
digiyoo yaato ebo-ebo yuwa ma, epoo to yaato
pedeo yago agiyoo yuwa ma, kisee agiyoo kuwa
ma inii aawisi-maawisi segeekea.
13 Kisee kemaata Ogatamee me kuwa pedeo
agiyoo toopusi naadi kineeta agiyoo kuwa
maatagaa taai. Ikii kisee daamaa ipiipii semaata
kaama pedeo agiyoo miyaa naagoo ikii me kuwa
uduma daamaa wisintagaa taapea, ikii daamaa
yiinaageeta koogo se makii taapea.
14 Kisee kemaata eto ko kuwa agiyoo kuwa
maataata kaama daamaa makii taa see kaa
toowoo taai, kuwa ko kisee: Epmoonee da yupi-
gapii da taa daamaa maayaa mokoo ikii mikee
menaa mee daamaa maatagaai. Bedaa ikigii to
kaa toopusi naadi agiyoo da mee maayaa mokoo
Ogatamee Wa me mikee, topoo see kikiyaata

6:11 Rom 13:11-13, 1Tes 5:8

dimii mee daamaa maataata kaama se makii
siwoo taai. 15 Kiyoo kaama bado doko maayaa
mokoo Yesus me mée tomaa Ogatamee ma emee-
emeesi naadi doometa menaa kuwa mée paa-
goo eeweganaa taapa dimii mee miya maataata
doonaa taai.
16 Bedaa yagaa da kaa toopusi naadi agiyoo
da mee masegeeta doonaa siyaa mokoo ikii me
umiyaa, tuyaa yiba uduma Yesus mikee nao
see gaawoo siyaa dimii mee daamaa maataata
kaama se makii siwoo taai. Ikii me mikee gaano
dimii mee me pedeo yago mée Iblis wa me biyaa
mapedaa kuwa uduma yadeeyaayaa.
17 Kiyoo kaama mumoo to kaa toopusi naadi
agiyoo da mee masegeeta maanaa siyaa mokoo
'Yesus mee anii daba nadaagimaa peeyaano Mée
nao' see dimii mee maataata doonaa taai. Bedaa
ikii Roh Wa me mowai mee masegeeta doonaa
taai. Mee mowai mee ko Ogatamee me menaa
mee.
Ikii kuwa dimii, kuwa menaa kuwa uduma
maataata doonaa siwooka too
18 sembahyang siwoo taai. Ikii Roh ma aagadi-
maagadi naadi sembahyang se daata maamaa
asegee, maamaa idimegee siwoo taai. Ikii kisee
too se ekeata maamaa ipiipi nekeenta kaama
Yesus mikee gaayaa bagee yuwa uduma kaa
sembahyang yasegee siwoo taai.
19 Ani kaa miya anii mena eewegayaa ka-
boo Ogatamee me kisee wegaai, kisee wegaai
see menaa kuwa daamaa nase-maneesi naadi
sembahyang nasegee taai. Anii Kristus me

6:16 1Pet 5:8-9, 1Yoh 5:4-5 **6:17** Ibr 4:12 **6:18** Kol 4:2, 1Tes 5:17, 1Pet 4:7

doometa menaa yuwa, idukaa mée paagoo awee
da kaa kiyaano taa menaa kuwa anii uu ma
eewegaanaasi naadi sembahyang nasegee taai.
20 Anii kuwa menaa eewegaanaa see mée ke-
maata digiyoo ee yiba nadogeamaata totaaka.
Anii kuwa menaa uu ma eewegaano gaano
pedeo yoka anii kisee eewegasi naadi ikii sem-
bahyang nasegee taai.

Wodopasi menaa

21 Ni paagoo kaama menaa kuwa uduma
Tikikus me doodoota ikii paagoo kiiwegaapi.
Waa ko Yesus yiba ena kenaa bagee, inii me epa
see mée, Tuhan me agiyoo se ekeata daamaa
yaokagee see mée. Nakaayoo kaama menaa
uduma wa me keipi kiyaapi.
22 Anii waa ikii paagoo pooi see asiinaka, mee
ko inii paagoo kaama menaa kuwa ikii ipi kesea
naadi miya, bedaa ikii dimi mena daamaa pesee
kikiyaayaa menaa kuwa kiiwegasi naadi miya
pooi see asiinaka.
23 Nagamee Ogatamee ma, Tuhan Yesus Kristus
ma Ekea me ikii Yesus mikee gaayaa bagee
uduma daamaa aaemee-emee kisiyaayaa dimii
mee ma, epa dimii ma, mikee gaano dimii ma
kuwa maamaa kineesi naadi kiasega.
24 Ikii me inii epoo Mée Tuhan Yesus Kristus
mee se daata kisee too epa kiwoo see bagee
kuwa uduma Ogatamee me epaa mee ikii ma epo
enaataa kiitoowoosi naadi kiasega. Kiyoo too.

Ogatamee Me Etokaa Gipii See Menaa

Auye: Ogatamee Me Etokaa Gipii See Menaa (Bible)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Auye

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
84d2a441-7b56-5242-9b46-aed631255f9c